

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету журналістики

В. В. Костюк

« _____ » _____ 2019

Підготовка текстових інтерв'ю

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра

спеціальності 061 – журналістика

освітньо-професійна програма – журналістика

Укладач – доцент, кандидат наук із соціальних комунікацій Чабаненко М. В.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри журналістики

Протокол № 1 від “27” серпня 2019 р.
В. о. завідувача кафедри журналістики

Ю. В. Любченко

Ухвалено науково-методичною радою
факультету журналістики

Протокол № 1 від “29” серпня 2019 р.
Голова науково-методичної ради
факультету журналістики

Н. В. Романюк

2019 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 06 - журналістика	За вибором	
Розділів – 2	Спеціальність 061 – журналістика	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 90		4 -й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-професійна програма «Журналістика»	Лекції	
		-	-
	Практичні		
	30 год.	-	
	Самостійна робота		
60 год.	-		
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Вид підсумкового контролю: залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Підготовка текстових інтерв'ю» є закріплення знань щодо особливостей жанру інтерв'ю в його інформаційному, аналітичному та художньо-публіцистичному різновидах, а також розвиток умінь, пов'язаних із класичними та найбільш сучасними професійними методами та прийомами роботи над журналістськими матеріалами цього жанру, зокрема призначеними для публікації в друкованих і мережевих ЗМІ.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Підготовка текстових інтерв'ю» є: тренування у розкритті інформаційного приводу, висвітленні соціально значущих подій і явищ за допомогою методу і жанру інтерв'ю; усвідомлення необхідності вдало структурувати текст інтерв'ю, правильно формувати його основні складники, правильно підбирати стратегію запитань – в залежності від жанрового різновиду інтерв'ю, теми, психологічної атмосфери бесіди тощо; розвиток відповідних професійних знань; зміцнення навичок комунікативного лідера; вдосконалення вміння придумувати і грамотно формулювати запитання, логічно будувати журналістський твір, транскрибувати аудіозапис, редагувати транскрипт інтерв'ю, готувати текст до публікації інтерв'ю в друкованих виданнях, адаптувати його до специфіки інтернет-видань; удосконалення знань і вмінь щодо технологій, які стосуються користування диктофоном і допоміжними комп'ютерними програмами, додатками для гаджетів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- загальні жанрові ознаки інтерв'ю;
- усі різновиди інтерв'ю, їх специфічні риси;
- види запитань для інтерв'ю, мету їх використання;
- класичні й новітні підходи до створення та підготовки до публікації інтерв'ю для друкованої преси й інтернет-ЗМІ;
- сучасні технології для підготовки інтерв'ю;
- особливості структурування матеріалів у жанрі інтерв'ю;
- ефективні прийоми комунікації, необхідні для успішного проведення журналістського інтерв'ю;

вміти:

- висвітлювати події та явища за допомогою методу і жанру інтерв'ю;
- правильно структурувати матеріал інтерв'ю;
- правильно підбирати запитання, в залежності від інфоприводу, жанрового різновиду матеріалу, теми, поведінки співрозмовника та інших обставин;
- правильно підбирати комунікативну стратегію проведення інтерв'ю;
- розшифровувати аудіозапис, робити транскрипт інтерв'ю, редагувати мову співбесідника;
- готувати текст інтерв'ю для публікації в друкованій пресі;
- готувати текст інтерв'ю для публікації в мережових виданнях
- використовувати в процесі роботи над інтерв'ю диктофон і різні допоміжні комп'ютерні програми, а також додатки для гаджетів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

- здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність працювати автономно, діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність організовувати і проводити професійну діяльність у сфері соціальних комунікацій;
- здатність створювати інформаційний продукт і формувати медіа-контент;
- здатність ефективно просувати створений медійний продукт;
- здатність використовувати сучасні технології для створення й розповсюдження журналістського продукту;
- здатність здійснювати комунікаційну діяльність з учасниками мас-медійного ринку
- вміння розвивати й підтримувати на якісному рівні журналістську діяльність, зокрема сприяти креативності й інноваційності в журналістиці.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Підготовка текстових інтерв'ю» логічно продовжує пройдені студентами курси «Вступ до спеціальності», «Теорія і методика журналістської творчості», «Агенційна журналістика», «Газетно-журнальне виробництво», «Інтернет-журналістика»,

будучи спрямованою на деталізацію та поглиблення знань і умінь щодо підготовки матеріалів у жанрі інтерв'ю для друкованих і мережевих ЗМІ.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Інтерв'ю в жанровій системі журналістики

Тема 1. Теорія і методика журналістики про інтерв'ю як жанр і метод

1. Різниця між методом і жанром інтерв'ю в професійній діяльності журналіста. Жанрові ознаки та призначення інтерв'ю в загальноприйнятій системі жанрів. Фактори, що обумовлюють вибір цього жанру (зв'язок із певними інформаційними приводами). Підвиди інтерв'ю й особливості кожного з них. Вимоги до композиційної побудови текстів інтерв'ю в залежності від жанрового спрямування (інформаційне, аналітичне, художньо-публіцистичне). Види запитань, їх застосування, грамотне формулювання запитань. Чинники, що сприяють створенню якісного інтерв'ю.

Тема 2. Текстові інтерв'ю в друкованій пресі та інтернет-виданнях: аналіз професійного досвіду

Обговорення власного журналістського досвіду щодо створення інтерв'ю (під час проходження студентами навчально-виробничих практик). Кращі й гірші зразки інтерв'ю в друкованих і мережевих виданнях: розгляд, обговорення; визначення ознак якісного інтерв'ю, умов, необхідних для його створення, відповідних критеріїв професійності журналіста. Вивчення думок журналістів-практиків та науковців-журналістикознавців стосовно методів і прийомів роботи над інтерв'ю; обговорення дискусійних моментів.

Розділ 2. Удосконалення прийомів роботи над текстовими інтерв'ю

Тема 3. Робота над концепцією журналістського твору в жанрі інтерв'ю для преси й інтернету

Ідея майбутнього інтерв'ю. Пошуки важливих і цікавих тем інтерв'ю в регіональних інтернет-новинах. Аналіз композиційної побудови та набору запитань професійних інтерв'ю в ЗМІ. Тренування у створенні зачину та закінчення інтерв'ю. Тренування у формулюванні запитань, виходячи з особистості співрозмовника, жанрового різновиду інтерв'ю, інфоприводу тощо. Обговорення ідеї власного журналістського інтерв'ю, призначеного для паперової преси й інтернету, під кутом зору актуальності та концептуальної довершеності. Тренування у структуруванні тексту інтерв'ю.

Тема 4. Транскрибація записів і редагування текстів інтерв'ю

Технології запису мови. Процес переведення записаного аудіо в письмовий формат (транскрибація). Можливості комп'ютерних програм, які автоматично перетворюють мову в текст (зокрема, онлайн-сервіси dictation.io, speechpad.ru, програми «RealSpeaker», «Speechlogger», «Dragon Dictation»). Опрацювання мови інтерв'юваного. Удосконалення тексту інтерв'ю, призначеного для опублікування в газеті/журналі. Адаптація інтерв'ю до специфіки інформаційного простору інтернету: створення субпідзаголовків, фрагментація тексту, виділення гіперлінків, додавання мультимедійних елементів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			ІЗ.
		л	сем./пр./лаб.	сам. роб.	
1	2	3	4	5	
Розділ 1. Інтерв'ю в жанровій системі журналістики					
Тема 1. Теорія і методика журналістики про інтерв'ю як жанр і метод	20	-	6	10	4
Тема 2. Текстові інтерв'ю в друкованій пресі та інтернет-виданнях: аналіз професійного досвіду	24	-	8	10	6
Разом за розділом 1	44	-	14	30	
Розділ 2. Удосконалення прийомів роботи над текстовими інтерв'ю					
Тема 3. Робота над концепцією журналістського твору в жанрі інтерв'ю для преси й інтернету	22	-	6	6	10
Тема 4. Транскрибація записів і редагування текстів інтерв'ю	24	-	10	4	10
Разом за розділом 2	46	-	16	30	
Усього годин	90	-	30	60	

5. Теми практичних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин
1	Теорія і методика журналістики про інтерв'ю як жанр і метод	6
2	Текстові інтерв'ю в друкованій пресі та інтернет-виданнях: аналіз професійного досвіду	8
3	Робота над концепцією журналістського твору в жанрі інтерв'ю для преси й інтернету	6
4	Транскрибація записів і редагування текстів інтерв'ю	10
Разом		30

6. Самостійна робота

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин
1	Теорія і методика журналістики про інтерв'ю як жанр і метод	14
2	Текстові інтерв'ю в друкованій пресі та інтернет-виданнях:	16

	аналіз професійного досвіду	
3	Робота над концепцією журналістського твору в жанрі інтерв'ю для преси й інтернету	16
4	Транскрибація записів і редагування текстів інтерв'ю	14
Разом		30

Індивідуальне практичне завдання

Принести на залік текст власного матеріалу, виконаного в жанрі інтерв'ю, обсягом 7-8 тис. знаків, відповідний аудіофайл, транскрипт і супровідну записку. Матеріал повинен відображати всі набуті під час вивчення дисципліни знання і навички.

7. Види контролю і система накопичення балів

№ з/п	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за один контрольний захід (максимально)	Загальна кількість балів
1	Поточний контроль – перевірка аудиторних і домашніх завдань за темами: - 1 розділу - 2 розділу	12 13	0,5-2 0,5-2	50
2	Контрольне тестування: - після вивчення 1 розділу - після вивчення 2 розділу	1 1	5 5	10
3	Підсумковий контроль: - індивідуальне завдання - залік	1 1	20 20	40
Всього				100

Критерії оцінювання

1. Для поточного контролю:

0,5-1 бал – завдання виконане неправильно, що є очевидним наслідком того, що студент погано володіє матеріалом.

1,1-1,4 бала – завдання виконане не зовсім правильно, що свідчить про недостатні знання з матеріалу.

1,5-1,9 бала – завдання виконане більш-менш правильно, були допущені дрібні похибки (не дуже грамотна мова, логічні помилки, неточності тощо).

2 бали – завдання виконане правильно, з розумінням і дотриманням усіх вимог; мова грамотна, мислення логічне, добре знання матеріалу.

2. Для перевірки контрольного тестування:

За 1 розділом. Тест складається з 10 запитань. Якщо на всі запитання дані правильні відповіді, студент отримує 5 балів. Якщо менше правильних відповідей, студент отримує відповідно від 1 до 4,5 балів (один правильно виконаний тест – до 0,5 бала).

За 2 розділом.

5 балів – журналістський твір виконаний досконало;

4 бали – журналістський твір вдалий, але слабо адаптований до інтернету;
3 бали – журналістський твір погано адаптований до інтернету і має нелогічну структуру;

2 бали – журналістський твір погано адаптований до інтернету, має нелогічну структуру, містить некоректні запитання, мовні помилки;

1 бал – журналістський твір погано адаптований до інтернету, має нелогічну структуру, містить недоречні запитання і багато мовних помилок.

3. Для перевірки самостійної роботи:

0,2-0,3 бала – завдання виконане неправильно, що є очевидним наслідком того, що студент погано володіє матеріалом.

0,4-0,6 бала – завдання виконане не зовсім правильно, що свідчить про недостатні знання з матеріалу.

0,7-0,9 бала – завдання виконане більш-менш правильно, були допущені дрібні похибки (не дуже грамотна мова, логічні помилки, неточності тощо).

1 бал – завдання виконане правильно, з розумінням і дотриманням усіх вимог; мова грамотна, мислення логічне, добре знання матеріалу.

4. Для перевірки індивідуального завдання:

5 балів – робота виконана з недостатнім дотриманням вимог, містить журналістський матеріал, виконаний на не досить високому рівні (неякісний аудіофайл, мало тексту, немає відповідної візуалізації, не розкрито інформаційний привід тощо); оформлення й супровідна записка неакуратні, мова неграмотна.

10 балів – робота виконана з недостатнім дотриманням вимог, містить журналістський матеріал, виконаний на не досить високому рівні (немає назви, запитання нелогічні, недбало структурований, мова співрозмовника не відредагована як слід тощо); оформлення й супровідна записка не дуже акуратні, мова не дуже грамотна.

15 балів – робота виконана переважно з дотриманням вимог, складається з двох частин, містить журналістський матеріал, підготовлений загалом нормально, але з дрібними недоліками; оформлення й супровідна записка більш-менш акуратні, мова досить грамотна.

20 балів – робота виконана з дотриманням усіх вимог, складається з двох частин, містить створений на достатньо високому рівні журналістський матеріал; оформлення й супровідна записка цілком акуратні, мова грамотна.

5. Оцінювання залікової відповіді:

5 балів – питання висвітлене дуже слабо.

10 балів – питання розкрито не повно.

15 балів – питання висвітлено гарно, однак деякі твердження студента потребували уточнення з його боку.

20 балів – питання розкрито максимально повно.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	

E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

8. Рекомендована література

Основна:

1. Аньєс І. Підручник із журналістики : Пишемо для газет. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. 544 с.
2. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичн. посіб. Інститут масової інформації. Київ : ТОВ “Софія-А”, 2016. 184 с.
3. Кодола Н. В. Інтерв'ю: Методика обучения. Практические советы Учебное пособие для студентов ВУЗов. 2-е изд., испр., перераб. и доп. Москва : Аспект Пресс, 2011. 174 с.
4. Лукина М. Технология интервью : учеб. пособ. для студ. высш. учеб. завед., обуч. по направл. и спец. «Журналистика». Москва : Аспект Пресс, 2003. 191 с.
5. Мережева журналістика: спеціалізовані курси : навч. посіб. / Н. Габор, Ю. Залізник, С. Жаб'юк та ін. Львів : Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 136 с.
6. Новинна журналістика: навч. посіб. / за загал. ред. В. Ф. Іванова. Київ : Академія української преси, 2004. 262 с.
7. Рауе П.-Й. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики / пер. з нім. В. Климченко ; за заг. ред. В. Іванова. Київ : Центр Вільної Преси, Академія Укр. Преси, 2014. 358 с.

Додаткова:

1. Бистрицька В. Інтернет як додаткова платформа проведення інтерв'ю для журналіста. *Молода наука - 2014 : зб. наук. праць студ., асп. і молод. вчен. : у 7 т. / редкол.: М. О. Фролов та ін. Запоріжжя, 2014. Т. 1 : Історичні науки. Журналістика. Іноземна філологія. С. 120-121.*
2. Вайшенберг З. Новинна журналістика: навч. посіб. / за заг. ред. В. Ф. Іванова. Київ : Академія Української Преси, 2011. 262 с.
3. Ворошилов В. В. Жанр как форма выступления журналиста. *Журналистика. Базовый курс : учебник.* Санкт-Петербург, 2006. С. 215-218.
4. Жадько В. О. Журналістика та основи редакторської майстерності : навч. посіб. Київ, 2012. С. 30-42.
5. Жулий Т. Б. Інтерв'ю как текст журналистского жанра (методический аспект работы). *Русский язык и литература : Проблемы изучения и преподавания в школе и вузе: сборник научных работ / отв. ред. рекол.: Л. А. Кудрявцева.* Киев, 2006. С. 127-131.

6. Ким М. Н. Жанры современной журналистики : учеб. Санкт-Петербург : Изд-во Михайлова В. А., 2004. 336 с.
7. Ким М. Н. Технология создания журналистского произведения. Санкт-Петербург : Изд-во Михайлова В. А., 2001. 135 с.
8. Кухарчук Р. Жанры журналистики: просто о сложном. Новый журналист. Как освоить медиапрофессию : интересное учебное пособие. Киев : Светлая звезда, 2014. 293 с.
9. Лазутина Г. В. Жанр и формат в терминологии современной журналистики. *Вестник Московского университета. Серия 10. Журналистика*. 2010. № 6. С. 14-21.
10. Лешко У. Типологія жанрів інтернет-журналістики: теоретичні аспекти. *Вісник Львівського університету. Серія: Журналистика*. 2018. Вип. 44. С. 246-253.
11. Мазур Є. Володимир Різун: «Журналісти завжди мають прагнути бути кращими»: (інтерв'ю директора Інституту журналістики Київського Національного університету ім. Т. Г. Шевченка). *Демократична Україна*. 2006. 4 травня (№ 80). С. 7.
12. Мантуло Н. Б. Жанрологія журналістики як структурний дискурс. *Держава та регіони. Серія: Гуманітарні науки*. 2007. № 4. С. 76-79.
13. Николаева А. Н. Речевые жанры как новый формат текстовой журналистики. *Вестник Московского университета. Серия 10. Журналистика*. 2010. № 6. С. 30-35.
14. Новинна журналістика : навч. посіб. / за загал. ред. В. Ф. Іванова. Київ : Академія української преси, 2004. 262 с.
15. Олешко В. Ф. Основные жанры Интернет-журналистики. *Психология журналистики* : учеб. пособ. для студ., обуч. по спец. «Журналистика». Санкт-Петербург, 2006. С. 114-116.
16. Петрушевська В. Теоретичні засади жанрових різновидів інтерв'ю. *Молода наука - 2014 : зб. наук. праць студ., асп. і молод. вчен. : у 7 т.* / редкол.: М. О. Фролов та ін. Запоріжжя, 2014. Т. 1 : Історичні науки. Журналістика. Іноземна філологія. С. 242-244.
17. Правоторова Р. Особливості жанру інтерв'ю. *Збірник праць студентів, аспірантів та викладачів ЗНУ* / голова ред. кол.: С. М. Тимченко. Запоріжжя, 2010. С. 184-185.
18. Риторические основы журналистики. Работа над жанрами газеты : учеб. пособ. / З. С. Смелкова и др.; отв. ред. З. С. Смелкова. Москва : Флинта : Наука, 2003. 298 с.
19. Саламатіна О. О. Мовленнєвий жанр «інтерв'ю» в сучасній німецькомовній та україномовній пресі: функціональні та прагматичні ознаки : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.15 : захищ. 18.06.11. Одеса, 2011. 20 с.
20. Семенова Д. Місце інтерв'ю в системі жанрів журналістики. *Молода наука - 2012 : збірник наукових праць студентів, аспірантів і молодих вчених : у 7 т.* Запоріжжя, 2012. С. 157-160.
21. Ткач І. Використання жанру інтерв'ю як засіб формування компетентного читача. *Всесвітня література та культура в навчальних закладах України*. 2015. № 4. С. 40-41.
22. Третяк Ю. Интервью в системе газетно-журнальных жанров. *Нова філологія : збірник наукових праць* / голов. ред. В. М. Манакін. Запоріжжя, 2008. № 30. С. 137-141.
23. Штельмах М. Л. Інтерв'ю в системі жанрів сучасної україномовної комунікації: автореф. дис. ... канд. філолог. наук : 10.02.01 : захищ. 03.10.08. Київ, 2008. 20 с.

Інформаційні ресурси:

1. Білоконь М. Гордон, Вацко та Анатоліч як уособлення жанру інтерв'ю в сучасній українській журналістиці. *Медіакритика*. URL : <https://bit.ly/2L8kyUy>.
2. Іванців А. Правила інтерв'ю: «Завдання журналіста — розповісти історію героя простою мовою». MediaLab. URL : <https://medialab.online/news/pravy-la-vdalogo-interv-yu-zavdannya-zhurnalista-rozpovisty-istoriyu-geroya-prostoyu-movoyu/>.

3. Кітаєва Т. Диференційні ознаки мовленнєвого жанру «інтерв'ю». *Лінгвістичні студії*. 2013. № 27. С. 194-200. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/lnshi44/lingviststud2013n27/41.pdf> (дата звернення: 21.08.2019).
4. Кітаєва Т. Мовленнєвий жанр «інтерв'ю»: кваліфікаційні ознаки та інтерпретативний аспект. *Лінгвістичні студії*. 2012. № 24. С. 114-119. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/lnshi44/lingviststud2012n24/kitaeva.pdf> (дата звернення: 21.08.2019).
5. Колесниченко А. В. Практическая журналистика : учеб. пособ. URL: <http://www.eartist.narod.ru/text28/0034.htm> (дата звернення: 21.08.2019).
6. Мудрак Р. Восток SOS. Як зробити інтерв'ю з людиною після полону. MediaLab. URL : <https://medialab.online/news/1649/>.
7. Тертычный А. А. Жанры периодической печати. URL : <http://www.eartist.narod.ru/text2/01.htm> (дата звернення: 11.08.2019).
8. Чижинюк Г. П. Вираження авторського «Я» в газетних жанрах журналістики / *Вісник Харківської державної академії культури. Серія: Соціальні комунікації*. 2013. Вип. 41. С. 158-164. URL: <https://bit.ly/2Hr7hp9> (дата звернення: 22.08.2019)

Погоджено з навчальним відділом

«05» вересня 2019р.